

AVGUST
16 P Sv. Rok
17 T Bernard
18 S Hibernij
19 S Ludovik, škof
20 P Bernard
21 S Ivana Franč.
22 N 14. pobink.
23 P Filip Benčič
24 T Janez, apostol
25 S Jurijev, kralj
26 S Zelimir
27 P Janez Kal.
28 S Avguštin
29 N 15. pobink.
30 P Rozalija, dev.
31 T Rajmund

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four, Slovenian Organizations.)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 165.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. AUGUSTA — THURSDAY, AUGUST 26, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Kitajci kažejo bojno izurjenost - Apel Španije pri Ligi

V bitki ob Peipingu obkolile kitajske čete Japonce od treh strani; Japoncem umik otežkočen vsled slabih cest. — Obstreljevanje japonskih čet pri njih izkrcavanju. — Pri Nankow prelazu se morali Kitajci umakniti.

JAPONCI SE BOJE RUSIJE

Negotovost, ali bo Rusija posegla v sedanjo vojno.

Tokio, Japonska. — Med tem, ko je v torsk izdal cesar Hirohito proglas za izredno zasedanje parlamenta za 3. septembra, da se bavi s sedanjo vojno situacijo, se pa s čimdalje večjo negotovostjo gleda na to, kaj bo storila Rusija. Na Japonskem se splošno trdi, da Rusija zdaj pomaga Kitajski na skrivaj, in sicer z orojem in z vojaškimi instruktorji, zlasti še, ko so kitajske komunistične čete sklenile mir z Nankingom. Vprašanje je zdaj le, ali bo Rusija kot taka aktivno posegla v vojno.

OTROK UKRADEN IZ VOZIČKA

Chicago, Ill. — Med tem, ko je šla Mrs. Dorothy Lucas, 126, Argyle st., v ponedeljek popoldne nakupovat v neko trgovino na Broadway st., je pustila zunaj na cesti v vozilku svojo tri mesece staro hčerko. Ko pa se je čez 10 minut vrnila, je našla vozilko prazen. Sprva je mislila, da je njen soprog, ki je tako prej odšel od nje po svojih poslih, vzel otroko in je tako čakala celo uro. Ko pa ni bilo nikakega glasu od njega, se je polastilo razburjenje in poklicala je policijo. Ko se je ugotovilo, da otrok ni pri očetu, je policija pričela s poizvedovanjem, in sledi nekemu tajinstvenemu telefonemu klicu, je drugi dan, v torsk popoldne, našla otroka na pragu velikega stanovanjskega poslopja na 7400 No. Daven ave.

BOJ PROTI POHOTNEŽEM

Chicago, Ill. — Zadnje čase se je prijetilo toliko zverinskih napadov na ženske v raznih delih mesta, da so oblasti uvidele, da morajo nastopiti s skrajnimi sredstvi, da pridejo pohotnežem na sled. Med drugim je mesto razpisalo nagrado \$1000 za informacijo, ki bi vodila k aretaciji kakega takega moškega, ki je kriv kakega spolnega napada. Dalje se bo ustanovilo v mestu posebno sodišče, ki se bo bavilo samo s seksualnimi zločini, in zahteval se bo zakon, da se vsak, ki bo spoznan kot neozdravljen spolni perverzne, odda za celo življene v azil.

Tudi bodo odrejene posebne policijske straže okrog bolnic, hotelov in stanovanj bolničark, kjer se taki napadi največkrat izvrše.

dani kričali, naj se jim da jesti. Vodstvo jetnišnice pa je odredilo, da bodo morali počakati do zajutreka drugega ponedeljek zvečer so izstrane.

DELAVSKI RAZKOL

Green ne sme niti slišati o CIO.

Atlantic City, N.J. — Ameriška delavska federacija ne bo sodelovala v nobenem delavskem gibanju, v katerem bi kolikaj dalo po CIO. V tem smislu se je izrazil nje predsednik, Wm. Green, na zborovanju odbora federacije v torsk v tukajnjem mestu. Za prihodnje predsedniške volitve se splošno napoveduje, da bo nastopila tretja, delavsko-farmarska stranka, katera bo imela svoj začetek bržkone v že obstoječi Delavski nestranski ligi. Green pa je zdaj poveril, da bo federacija odločno nasprotovala takemu gibanju, ako bo imela CIO kaj opraviti pri njem.

UJET PO DOLGEM LOVU

Chicago, Ill. — Tukajnsja slovenska naselbina je imela zadnji ponedeljek popoldne malo senzacijo, ko je bila priča divjemu lovju policije za nekim avtomobilistom, kateri je bil končno ujet pred 1858 W. Cermak rd., potem, ko ga je policist s strelnim ranil v roko. Aretiranec je 19 letni Stanley Urzetiowski, 2330 So. Albany ave., in lov na njem se je pričel na 31. cesti in Western ave., kjer je Urzetiowski skušal povoziti nekega policista, ko ga je tam nameraval ustaviti, ker ni imel njegov avto licence. Policist je skočil na neki drugi avto in po dolgi dirkalni tekmi končno fanta dobil v roke.

OKOSTNJAK JE NEKDO UKRADEL

London, Anglija. — \$25 nagrade so oblasti razpisale za tistega, ki ugotovi, kdo je ukradel neki 250 let stari okostnjak iz nekejetniške cerkve. Pozorišče tativne je bila takozvana Rye house v mestu Hoddeson, kjer se je kovala zarota za humor kralja Karla II, in o okostnjaku se trdi, da je bil enega zarotnikov. Domneva se, da si je moral nekdo privoščiti in neumestno šalo. Okostnjak je bil priklenjen z verigok hranstovemu stolu.

Roka roko umiva, pravi pregevor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am Slovenec!"

NAJBRŽ NE BO DOSTI USPEHA

Washington, D. C. — Tukajnsji državni tajnik Hull je zadnji ponedeljek ponovno apeliral na Japonsko in Kitajsko, naj se ne zapletete v vojno. Uspešen bo apel bržkone le v toliko, da res ne bo vojne, namreč, da ne bo uradno napovedana, toda dejansko vojno bo težko ustavil.

KRIŽEM SVETA

Genoa, Italija. — Tukaj se je pripetila usodna kolizija dveh vlakov, pri kateri je bilo ubitih 10 mornarjev in neki želesničar. Oblastem se zdi nekaj sumljivega na vsej nesreči in vodi se temeljita, toda tajna preiskava.

Manila, Filipini. — Silovit potres, ki je pretesal mali otok Alabat skozi tri dni, je spravil prebivalstvo v tako paniku, da zahtevajo od filipinske vlade, naj jih izseli z otoka; boje se namreč, da se ves otok ne pogreze.

Varšava, Poljska. — V treh malih mestih je prišlo v ponedeljek do demonstracij okoliških kmetov, o katerih se zdi, da imajo političen značaj. Ubitih je bilo v spopadu s policijo 14 kmetov, okrog 50 pa arretiranih.

FANTU NE DIŠI VOJAŠINA

Chicago, Ill. — 20 letni Louis Spizzari se je priglasil k vojakom, toda vojaško življenje mu očividno ne ugaja preveč. Dvakrat je namreč že dezertiral, prvikrat pred več tedni, a so ga kmalu zoper pripeljali nazaj kot deserterja v Fort Sheridan. Pretekli ponedeljek si je ponovno privoščil ta poizkus. Kako pa kaže, armada ne more obstojati brez njega, kajti tako so ga pričeli iskat in ga tudi našli na domu njegovih staršev, na 3140 Jackson blvd.

Roka roko umiva, pravi pregevor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am Slovenec!"

KOČLJIVA ZADEVA

Ligo čaka neprijeta naloga, da proglaši Italijo za morsko roparico.

Pariz, Francija. — Španska vlada je zopet spravila v nemalo zadrgo obe zapadni veleisi, Francijo in Anglijo, ko je v torek s posebno noto vložila pri Ligi narodov protest proti torpediranju ladij v Sredozemskem morju, ki se je vrnilo s pomočjo podmornikov.

Kar je za obvelesili v tej noti najbolj neprijetno, je to, ker se v njej neprikrito povdarja, da teh napadov niso mogli izvršiti nacionalisti, kajti general Franco ima en sam podmornik, napadi pa so se izvršili en dan blizu Španije, drugi dan pa par tisoč milj daleč, blizu Turčije. Jasno je torej, da so to delali podmorniki kakre druge države, in glavnih sum pri tem pada na Italijo.

Resna zadeva bo to za Ligo, kajti kdorkoli je izvrševal te napade, se ga mora proglašiti pomorskim roparjem. In obdolžiti Italijo pomorskega roparstva bo bolj kočljiva stvar, ki bo modrim diplomatom povzročila še precej preglavice. Možno je zato, da bo skušali še zdaj pregovoriti Španijo, naj odstopi od svoje obtožbe, kakov so že prej.

FATHER COUGHLIN SE ZDRAVI

Detroit, Mich. — Znani 'radio priest', Father Coughlin, se je moral po nasvetu zdravnika podati iz zdravstvenih ozirov na počitnice; kam je odšel, se ni objavilo. Kakor se je izrazil zdravnik dr. Russell, trpi Father na živilih, kar vpliva na njegovo prebavo.

NAZIJI PROTIV KAJENJU ŽENSK

Berlin, Nemčija. — Naziski zdravniški načelnik je preteklo nedeljo izdal svarilo nemškim ženskam, naj se vzdrže kajenja, dokler ne dosežejo 50. leta starosti. Omenil je, da kajenje utegne vplivati na sposobnost rediti otroke. Obenem jih je tudi opozoril, naj puste alkohol pri miru.

Iz Jugoslavije

Huda nesreča posestnika Šmiljaka iz Šmarj pri Jelšah, kateremu je strela začala hišo, v katere bi kmalu tudi sam zgorpel. — Nevihta je v Žužemberku pokvarila cerkveni stolp. — Smrtna kosa in drugo.

Od strele omamljen

Celje, 30. julija. — V noči med nedeljo, 25. julija, in ponedeljkom, 26. julija, je močno grmelo v bliskih v Šmarjah pri Jelšah. Ženo posestnika Šmiljaka Vinka je bilo zaradi tega strah, zato je prosila svojega moža, da bi prišel luč. Mož je ugodil in stopil k mizi po vžigalice, isti hip pa je trečila strela v hišo skozi okno in opazila tudi Šmiljaka, da se je zgrudil omamljen na tla. Žena je prestrašena planila po koncu in videla, da se je užgal v izbi, stopila k možu, ki je težko dihal, zato je mislila, da že umira. Hitro je rešila iz goreče hiše svoje tri male otroke, hiša, ki je bila polovica lesena, polovica zidana, je kmalu bila vsa v plamenu. Začela je klicati na pomoč in sedje so takoj priheli na kraj požara. Skozi vrata že ni bilo mogoče priti, zato so morali odstraniti iz okna okensko omrežje, nakar se je eden izmed moških splazil skozi okno. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga prepečljali v celjsko bolnišnico. Šmiljak je ležal na tleh in se valjal od bolečin ter od zavesti, da bo postal zdaj žrtev požara. Klicali pa je za pomoč, vendar se je njegov klic komaj slišal radi pokanja in požara. Moški ga je pograbil in ga potisnil skozi okno, drugi dan pa so ga

AMERIKANSKI SLOVENEC

The first and the oldest newspaper in America.
Published 1825.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 554

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year \$2.50
For three months \$1.50

Za celo leto \$5.00
Za pol leta \$2.50
Za četrt leta \$1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year \$3.00
For three months \$1.75

Dopisni važnosti posnet za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvo vsaj dan in ne pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrti dopolnila. — Na dopis brez podpisu se ne oziroma. — Redakciovih uredništva ne vrata.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da keda imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Načelo? Hm?

V "Enakopravnosti" vidim ustavo Cankarjeve ustanove. Prva točka je: Načelna izjava. Skoroda dobesedno je ta izjava pošnetna po enaki izjavi pri SNPJ. Ne morem biti ravno zoper kako načelno izjava. Tudi kaka katoliška jednota ima tako izjavu, in vsaka ustanova lahko poda nekaj o načelnih izjavi. Point je v — načelu. Modrosljje se mora, kakor od pamtiveka, tudi danes baviti z načeli. Načelo je brezčasna vrednota, ki ne dopušča nobene izprenembe, je objektivno gola resnica, kakor je n. pr. načelo, da je celota večja od vsakega dela, da je dvakrat dve štiri. Svobodomiselstvo je tu postavljen kot — načelo. Ali je res pravo načelo? Poreče kdo: Čemu postavlja tudi kaka katoliška jednota ali ustanova tako načelo? Gre za načelo svetovnega naziranja. Imamo toraj dvojno "načelo", ali dvoje "načel", ki drug drugo izključuje. Obojno načelo ne more biti resnično. Ako je svobodomiselstvo resnično, potem je lahko — načelo, objektivna resnica in tem bi bilo vsako krščansko ali katoliško načelo pač le "načelo", pač že radi načelno resničnega svobodomiselstva nemogoče, izključeno. Svobodomiselstvo tudi tako trdi, ali vsaj misli. Kaj pa, če je narobe res? Objektivna resnica na nasprotni strani, pri krščanskem svetovnem naziranju, toraj tu — načelo? Vsaj mi ljudje smo si glede teh dveh "načel" v laseh, pa to lasanje nikakor ne izključuje, da je resnično le eno "načelo", in je to načelo res načelo.

Vem, kako se hoče izmaznuti svobodomislec. Pravi, da objektivne resnice ni, svobodomiselstvo le svobodno preiskuje. Ni res. To je piškar izgovor. Načelo je načelo, naj kdo to prizna ali zanika, dvakrat dva je štiri, in naj se ves svet na glavo postavi. Svobodomiselstvo ni svobodno, ker je navezano na — resnico ali na — načelo. Enako, če hočete, tudi katoličanstvo.

Velja toraj: načelo je ali svobodomiselstvo, in v tem slučaju je dejano za — katoličanstvo, ali pa je načelo katoličanstvo, in tedaj je dejano za svobodomiselstvo.

Tako vsaj načelo. Pri nas in pri vseh ljudeh splošno pa bo, kakor je bilo. Borba za priznanje enega in objektivnega načela in pravega načela bo na obeh straneh, že naprej pa je spodaj tisti, ki se bori za "načelo", ki ne more biti — načelo, ker načelo je in more biti le eno, če hoče res biti načelo.

Izvolute, kadar delate — načelno izjava.

Konkordat

Cisto interna zadeva, urejevanje zadev po dolgem in najresnejšem pretresu od strani cerkve in države, pa vzbujja toliko prahu in polni z demonstracijami celo ulice. "Pred leve s kristjani", je odmevalo nekoč v Rimu pri vsaki priliki, ta krik se ponavlja danes v drugi obliki, kjer se predrznne katoliške cerkve sploh eksistirati, kakor so se predrznili eksistirati prvi kristjani. Druga oblika zdaj v Jugoslaviji. Fašistični vatikan, klerikalna politika, Koščeva kupčija, meštarstvo, Mussolini, predpravice, klerikalna nadvlada ... tako odmeva krik vse vprek od vseh strani, ko se predrza katoliška cerkev, da še eksistira. Firlefanc in kikenkoken. Le pravico zahteva cerkev, ampak ti katoliški cerkvi se ne sme priznati nobena pravica in nobena pravičnost, ker je s pravičnostjo vse drugo ogroženo.

Naš slovenski demokrat v Chicagu lajna na lajni ločitev, to bi bilo — demokratično. Prej je država vsaj pod Avstrijo sekulizirala, po domače, pokradla, zdaj bi zoper radi demokradli ali demokratizirali. Niti ficka bi ne dali ti demokrati, ko bi pa potrebovali, bi pa hoteli vse imeti, kakor se pogostoma godi tu pri nas, kjer je — ločeno, pa ni ločeno vsaj pri nekih — demokratih. Poznamo se. "Mica Kovačeva piva, pa nič pvačeva".

Da so se tudi potomci starega liberalizma postavili zoper konkordat, ni čuda, saj se ti politični gumilastiki nagi-

bajo, kakor veter zapiše. Ni ravno izključeno, da se začne resno majati politična stavba Jugoslavije, pa se ti brez-pogojni Jugoslovani takoj pridružijo podiralcem, ker jim je manj na tem, da bi bila kaka Jugoslavija, pač pa je tem kameleonskim liberalcem na tem, da se morejo zaganjati v — klerikalizem. Ko bo pa voda v grlo tekla, kakor je že dostikrat, pa bodo zoper prišli h klerikalcem, da potegnejo ali vsaj pomagajo izvleči voz iz političnega močvirja. Res je pravo čudo, da kaka politična stavba, kakrsna je Jugoslavija, sploh tako dolgo more obstati, ko imamo toliko političnih šalobard.

Vsa mizernost se vidi tudi pri tem, da se vse, kar ni na podlagi katoliškega svetovnega naziranja, postavlja zoper konkordat, in čvka o — privilegiijah za katoliško cerkev, pa prav nihče ne pove, v čem baje ti privilegiji obstajajo, kakšni bi ti privilegiji bili. Eden zakriči nekaj o privilegiijih, pa kriči vse za njim. Jasno pa pove konkordat sam, da so ti "privilegiji" dostopni vsem verskim skupinam, vse skupine enakopravne. Ampak, ko bi vladala pamet in poštenost, bi ne mogli kričati.

Vrlo žalostno vlogo igra pri vseh homatijah vodja "katoliških" Hrvatov, ker molči ko grob. Politični Beograd se je postavil za pravičnost napram katolikom, "katoliški" Hrvatje pa so brezpogojno zoper Beograd, ko bi dr. Maček črhnihl kako, bi bila zoper Beograd, in tako zoper — katoličane, in v osodni uri — molči!

PISMO PATRA SALEZIJA

Z srede Atlantika

Dragi g. urednik: — Danes sem že tretji dan na navečji ladji sveta, na Normandiji. Imamo naravnost idealno vožnjo: Morje mirno, vse v najboljšem razpoloženju.

Naj ladji je posebna katoliška kapela v najmodernejsem slogu. Jaz mašujem v knjižnici turistovskega razreda, ob sedmi uru. V sami kapeli bi težko prišel rano na vrsto, ker nas je kakih sedem katoliških duhovnikov na ladji in jaz menda najmajši med njimi. V nedeljo bom dobil priliko maševati v kapeli prvega razreda, ko bo treba več maš. Vseh potnikov je okoli dva tisoč. Na razpolago so jim skoro vse udobnosti, kakor da bi bili na suhem. Mislim da nji nikdo med njimi dobil morske bolezni. Ladjo nameč skoro nič ne trese, Peljemo se bolj prijetno, kakor če bi bili na vlaku. Spi se pa kakor v "pulmanu".

Namen imam obiskati na potu skozi Francijo, Lizjerstvo, Male, Terezike. Pred kratkim so bili tam blagoslovili veličastno bazilikov. Navzoč je bil sam papežev državni tajnik, kardinal Pacelli. Ljudstva je bilo do 250,000, kakor so poročali časopisi. Tamkaj v Lizje, kjer tudi pri Mariji Pomagaj na Brezjah se bom sponmil ameriški rojakov, zlasti tistih, s katerimi sem prisel tekom svojega dvanajstletnega bivanja v Ameriki v stik. Tako se jim bom oddolžil, če so mi storili kaj dobrega. Udeležil se bom tudi II. izseljeniškega kongresa, ki bo v Ljubljani in na Brezjah 22. in 23. avgusta. Zastopati moram na njem Ave Marijo in

Baragovo Zvezko. Na tem kongresu nameravajo ustanoviti takozvan Izseljeniško Zbornico, ki se bo z vso vnemo zavzemala za potrebe slovenskih izseljencev po širnem svetu.

Prisrečno pozdravljam Vas in vse ameriške Slovence, vdani:

Rev. Salezij Glavnik, OFM.

P. S. Hvaležno moram povdariti, da mi je agentura g. Leona Zakrajška šla zelo na roke ter mi vse potrebno preskrbelo v najlepšem redu. Zato jo toplo priporočam našim rojakom.

P. Salezij Glavnik, OFM.

KAJ JE NOVEGA V CHICAGI?

Chicago, Ill.

V naši veliki vasi je vedno došlo novic. Dopisnikov in po-ročevalcev pa malo. Ako bo šlo tako naprej, bo Chicago postala v našem javnem življenju kmalu bolj neznana vas, kakor pa je slavno mesto Kropa na Gorenjskem. Prav res.

Zadnjo nedeljo so imeli svoj letni piknik naši Mohorjani v znanem Kegelnovem grovu v Willow Springs. Udeležba je bila povoljna in dan pa tako lep, da si lepšega dneva družba nji mogla za svoj piknik izbrati. Drugi pikniki so bili več ali manj deležni deževnih ploh. Mohorjanov piknik pa ne. Nebo je bilo čisto in solnce ravno prav gorko. Bil je res to dan prave zabave in veselja. Mladina se je zabavala vse križem z raznim tekmaci, itd. Starejši pa so pod kosatimi hrastimi modrovali o "starih cajtih", srebalji fečenovci in se prav lepo zabavali. Mohorjeva družba je že znana, da svoje prireditve priredi

Leta 1896 je prišel v Pittsburgh gospod Jožef Zalokar,

ki je ostal tukaj do novembra

tako, da je na njih vedno dovolj zabave in veselja in tako ga je bilo tudi na nedeljskem pikniku.

Za prihodnjem nedeljo se pa obeta zoper veliki dan Chicago. Ta dan pride v našo veliko vas slavna delegacija Družbe sv. Družine. Iz vseh krajev pridejo skupaj delegati in delegatini na deseto redno konvencijo DSD. Dopolne bo slavnost v cerkvi in sicer se bo v ta namen služila slovensa sv. maša ob pol 12. uri v cerkvi sv. Štefana. Po maši pa bo v šolski dvorani sv. Štefana slavosten banket v počast delegaciji in glavnim odbornikom Družbe sv. Družine. Tako se obeta naši naselbini zoper en velik in pomenljiv dan. Vsem glavnim odbornikom in vsem delegatim in delegatini, ki bodo prišli v nedeljo v našo naselbino iz raznih krajev klicemo: prisrčno pozdravljeni in dobrodošli!

Prihodnji pondeljek pa se začne deseta konvencija DSD. v šolski dvorani. Tako se obeta te dni veliko zanimivosti za našo slovensko naselbino. Pri cerkvi sv. Štefana so se izvršila zadnje dni govorov popravila. Zelo potreben je bil naši cerkvi stranski izhod. Leta in leta so oblasti zahtevale, da se napravi tak izhod, ker za slučaj ognja bi bila velika nevarnost za ljudi predno bi se mogli izbasati iz cerkve samo skozi prednjega vrata. Saj je vzel včasih več kako četr ure, da so ljudi izpraznili cerkev. Zdaj je temu pomagano. Na vzhodni strani cerkve med cerkvijo in župniščem, so napravili prav prostoren izhod in na zelo praktičen izhod, ki služi zdaj za izhod pri mašah in preskrbljeno je za kak nevaren slučaj. Prenovilo in izboljšalo se je letos tudi cerkveno dvorano pod cerkvijo, da je zdaj zelo praktična za društvene shode in seje.

Tako je med nami vedno kaj novega.

—
40 LETNI SLOVENSKE ŽUPNIJE VNEBOVZETE MATERE BOŽJE

Pittsburgh, Pa.

V nedeljo 15. avgusta tega leta, je preteklo štirideset let, od kar je gospod Jožef Zalokar, katerega truplo do leta 1912 počivalo na pokopališču Sv. Barbare pri Bridgeville, Pa., prvi pel slovensko mašo v naši cerkvi Vnebovzetje Matere Božje, na 57. ulici v Pittsburghu, Pa.

Z organizacijo župnije je začelo društvo Marije Device, tedaj samostojna bratovščina, sedaj pa včlanjeno pri KSKJ pod št. 50. To društvo je sploh začetek KSKJ in naše župnije.

Leta 1896 je prišel v Pittsburgh gospod Jožef Zalokar, ki je ostal tukaj do novembra

Cerkev, ki so jo postavili,

je lesena toda trpežno zgra-

1897, to je, dokler ga niso zvabili takrat večja slovenska naselbina kakor v Pittsburghu. Za Jožefom Zalokarjem je nastopal dr. Janez Bezeljak, ki je postal le kakih deset mesecev, nakar se je vrnil v staro domovino, kjer je že davno umrl.

Janez Kranjec je župnikoval pri nas od novembra 1898 do marca 1903. Sledil mu je najzaslužnejši pittsburgski slovenski župnik Janez C. Mertel, ki je služboval pri nas čez 20 let, reorganiziral župnijo, sezidal prvo vrsto šolsko zgradbo, nakar so sestavne hiše in stavbišča, tako da ima župnija sedaj dovolj prostora za vse bodoče potrebe.

Za Mertelovega župnikovala sta služila pri nas začasno tudi gospoda Anton Sojar in Valentijn Mihelič, od katerih je prvi umrl pri nas, drugi pa pred par leti v staro domovino. Rev. Mertel se je zahvalil na župniji vsled slabega zdravja, ki mu je sedaj nagaja. Bog mu daj skrajšane okrevanje, da se bo zmagel zoper posvetiti svojemu poklicu, ker brez zdravja nima dela, brez dela pa ne zadovoljstva in sreče.

Za g. Mertelom je prevzel župniške posle g. Jožef Škur, benečanski Slovenec. Gospod Škur je pri nas preživel deset let in pol, do svoje smrti, 16. junija 1934. Pokopan je na St. Mary Cemetery, Sharpsburgh, Pa. Za g. Škudem nam je škof postal sedanek župnika Mateja Kebe, ki upravlja župnijo od 16. decembra 1934 naprej.

Poleg zgoraj imenovanih nadomestnih župnikov, Sojarja in Miheliča, so bili pri nas nekaj časa tudi gospodje Michael Tušek (l. 1897), J. Killgallen (l. 1923) in Cuthbert H. Butterbach (l. 1934).

Društvo Marije Device je začelo zbirati denar za zemljišča in cerkveno poslopje že leta 1894. Od septembra 1894 do avgusta 1895, to je do Zalokarjevega prihoda, so zbrali oziroma izposodili \$1797.43. Gospod Zalokar je daroval za začetek \$31.25, posodil pa \$392.35. Društvo Marije Device je posodilo \$300, darovalo pa iz svoje blagajne \$50. Vkljub vsemu naporu je bilo do leta 1896 za \$50 stroškov več kakor dohodkov. To vsoto je društvo Marije Device pokrilo z zgoraj navedenim petdesetih doljarjem.

Stavbišče treh lotov so kupili leta 1894 za \$1820. Cerkev so začeli graditi pa početkom 1897 leta.

Dne 12. julija 1896 so imeli shod pri Josipu Gorišku. Navzoči so bili odborniki Brkopek, Glač, Gorišek, Matič, Radovič, Starčin, Mravinec, Šumič itd. ter župnik Jožef Zalokar.

Začetek naše župnije je bil skromen, kakor je bila skromna tudi takratna naša naselbina in kakor so bila omejena naša denarna sredstva.

Hvala iskrena vam prijetljivi!

(Ogl.)

Mr. in Mrs. Anton Šircelj.

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc.

PHOTO BY THE METROPOLITAN NEWSPAPER SERVICE

UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc.

UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc.

UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc.

ZNANSTVENI

PREDVIDEVAJO SPREMENJEN SVET VSLED NOVIH IZSAJDB.

Amerika je na pragu nove dobe tehnoloških napredkov, ki bodo imeli globok vpliv na življenske in delavskie razmere v tej deželi. Z vidom, naperjenim v bližnjo bodočnost so inženirji, kemijsarji, biologi in sociologi zaposleni z raziskovalnim delom za predsedniški National Resources Committee, pripravili poročil kakih 450,000 besed, v katerem priporočajo federalni vladi, da se prizadeva preprečiti — v kolikor se daje — socialno trpljenje in zgubo, ki izvira iz tehnoloških sprememb.

ČLOVEK IN STROJ

Poročilo sega v zrno vprašanja, ko razpravlja o mogočih posledicah predvidenih iznajdb na moderno življenje in o obsegu "tehnološke nezaposlenosti" (nezaposlenosti, ki nastaja vsled novih strojev), ki jo utegne povzročiti vpeljava novih iznajdb.

Odbor je ugotovil, da veliko število iznajdb, napravljenih vsako leto, ne pokazuje nikake tendenze, da bi zmanjšalo. Naroč, smer kaže na nadaljnji porastek.

Že ta čas smemo pričakovati v bližnji bodočnosti vpeljavo mehaničnega pobiralnika bombaža, umetni bombaž in volni podobnih prediv oziroma bombaž podobnih tkanic, napravljenih iz celuloze, nadalje umetno zahajevanje in prezračevanje hiš v mnogo širšem obsegu, vporabo foto-električne stаницe utegnebiti povod novih industrij, ali ni težko predstavljati si, kake posledice utegne imeti mehanični pobiralec bombaž ali umetni bombaž na razmere v Jugu.

Odbor izpodbija naziranje, da nove iznajdbe zmanjšujejo število zaposlitev. Tehnološka nezaposlenost je ena izmed najbolj tragičnih posledic takojšnje vpeljave mnogih novih iznajdb, ali iznajdbe ne odpravljajo samo, marveč ustvarjajo nove zaposlitve! Dočim so nekatere tehnološke spremembe imene za posledico popolno odpravo zaposlitev in celo odpravo celih industrij, iste ali drugače spremembe so dale povod za nove zaposlitve, službe in industrije. Odbor je tudi našel, da vsaj del cene za to neprestano spremembo v industriji plačujejo delavci, kajti mnogo novih mašin in nove tehnike napravljene stroke zastarele.

Nove iznajdbe ne vplivajo le na zaposlenost, marveč tudi na socialne ustanove, družinsko življenje, na cerkev, javnost, državo in prizadete industrije. Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

STRIC SAM OLAJŠUJE PROBLEM POČITNIC

"Kam naj pojdem za svoje ljišči, ki so lastnina mest, okrajev, držav ali federalne vlade. Mnogo teh gradenj je bilo dovršenih za potrebe ljudi, ki gredo na počitnice." Za odpočitek koncem tedna imamo Osamljene kotičke v bolj oddaljenih delih nekaterih mestnih parkov, kjer mestni prebivalci, ki zares hrepeni po pristopu naravi, more postaviti svoj šotor in uživati veselje romanja po gozdov ob zori, dasi se nahaja dalje od doma kot urovožje.

V daljavi šestih ali osmih ur vožnje se nahajajo blizu mnogih mest prostrani gozdovi, opremljeni z udobnimi kabinami, ki se oddajejo v najem za prav malo denarja. V nekaterih takih večjih "kempah" človek lahko je v javnih gostilnah ob zmernih cenah. Kje so tako taborišča? Najdete jih v okvirju deseturne vožnje v okolici teh mest: Baltimore, Detroit, Pittsburgh, New York, Duluth, St. Paul, Minneapolis, Washington, San Francisco, Atlanta, St. Louis, Cincinnati, Chicago, Louisville, Kansas City, Philadelphia in

Stric Sam je mnogo storil, da nam pomaga reševati probleme počitnic. Ena izmed vrst javnih gradenj, za katere je Federal Works Program vporabljal delo nezaposlencev, je bilo pripravljanje javnih taborišč na zem-

je in mestna središča.

Kinemograf, novine, oglaševanje in obstoječi sistemi brzojava, telefona in radija bodo občutili vpliv televizije, čim se ista vpelje do dobra, kar utegne nastatiza par let. Druga iznajdba, ki se sedaj razvija, omogočuje takojšnje prepošiljanje stalnih rekordov, fotografij, tiskane stranice in drugih znakov. Incidentalno televizija ustvari tako rešno vprašanje kontroliranja javnosti. "Kako velik je vpliv take kontrole", podudarja poročilo, "je jasno razvidno v onih dejelah, ki so doživele v zadnjem času socijalne revolucije in kjer je taka kontrola v kratkem času provzročila izvanredne spremembe v izraženem naziranju in obnašanju širokih mas prebivalstva".

Umetno zahajevanje in prezračevanje ali foto-električna stanica utegnebiti povod novih industrij, ali ni težko predstavljati si, kake posledice utegne imeti mehanični pobiralec bombaž ali umetni bombaž na razmere v Jugu.

Odbor izpodbija naziranje, da nove iznajdbe zmanjšujejo število zaposlitev. Tehnološka nezaposlenost je ena izmed najbolj tragičnih posledic takojšnje vpeljave mnogih novih iznajdb, ali iznajdbe ne odpravljajo samo, marveč ustvarjajo nove zaposlitve! Dočim so nekatere tehnološke spremembe imene za posledico popolno odpravo zaposlitev in celo odpravo celih industrij, iste ali drugače spremembe so dale povod za nove zaposlitve, službe in industrije. Odbor je tudi našel, da vsaj del cene za to neprestano spremembo v industriji plačujejo delavci, kajti mnogo novih mašin in nove tehnike napravljene stroke zastarele.

Takih taborišč, večjih in manjših, ki nudijo priložnost za šotor, imamo kakih 8000. Nekoliko CCC taborov, nedavno izpraznjenih, treba še dodati k temu seznamu.

V zadnjih štirih letih so naše države ustvarjale 350 novih "parkov", obsegajočih čez pol milijona akrov. Imamo sedaj več kot tisočino državnih parkov, katerih skupna površina znaša tri in pol do štirih milijonov akrov. Mnoga tega gozdova je bilo pridobljeno za konservacijske svrhe, ali čim večji del površine se posveča za vtaborjenje počitničarjev in turistov. Nati-

onal Park Service je potrosil skoraj dvajset milijonov dolarjev za razvoj petinpetdesetih vpornih taborišč, ki so sedaj pripravljena.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Zemljevid kitajskega mesta Šangaj, kjer se točasno divje mesarijo med seboj Japonci in Kitajci. Bombardiranje in požari groze mesto razdeliti, predno se bodo vojne norosti končate.

Richmond. Petinpetdeset izmed njih je zgradila federalna gozdna oblast da služijo kot vzorci javnih zabavišč. Works Progress Administration, Civilian Conservation Corps in National Youth Administration so dali na razpolago svoje delavce.

Mnogo velikih "državnih parkov" nudi enake počitničke udobnosti. Mnogo ljudi, ki si bodo prebile glave, kje naj prebijejo svoje dragocene počitnice, imajo na razpolago razne stranopata taborišča in kolonije kabin v državnih parkih le nekoliko ur oddaljenih od mestnega bivališča.

V naših "narodnih parkih", ki so pod federalno upravo je več stotin taborov, ki so sicer preoddaljeni od velikih mest in so zato čez sredstva povprečnega delavca. Tvorijo pa zares idealno letovišče za one, ki morajo iti tja.

Takih taborišč, večjih in manjših, ki nudijo priložnost za šotor, imamo kakih 8000. Nekoliko CCC taborov, nedavno izpraznjenih, treba še dodati k temu seznamu.

V zadnjih štirih letih so naše države ustvarjale 350 novih "parkov", obsegajočih čez pol milijona akrov. Imamo sedaj več kot tisočino državnih parkov,

katerih skupna površina znaša tri in pol do štirih milijonov akrov. Mnoga tega gozdova je bilo pridobljeno za konservacijske svrhe, ali čim večji del površine se posveča za vtaborjenje počitničarjev in turistov. Nati-

onal Park Service je potrosil skoraj dvajset milijonov dolarjev za razvoj petinpetdesetih vpornih taborišč, ki so sedaj pripravljena.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna, vse nadzirajoča organizacija, ki bi izvrševala nepristopne prometne po temi tehnoloških spremembah.

Da se pomaga pri prilagoditvi, ki postane potrebna vsled novih strojev in procesov, odbor priporoča, da se ustvari National Resources Board, ki naj služi kot stalna,

"Dušica"

ROMAN
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Pa ni ga varala, — storila je, kar je mogla, da bi mu ne izpodletelo —.

Ni mogla več pri miru sedeti, vstala bo, šla bo, da takoj zve, in če bi bilo tudi najhujše —. Čudila se je, da še ni prišel Chauvelin in izlil nad njo svoje jeze.

Prišel pa je sam lord Grenville in ji povdal, da je kočija pripravljena in da Percy čaka nanjo z vajeti v rokah.

Margareta se je poslovila od gostoljubnega lorda, po dvoranah so jo pozdravljali njeni številni prijatelji in znanci in klicali veseli "Na svidenje!", neizogibni kabinetni minister jo je pospremil do stopnic, spodaj pri palacinih vratih so nepotrežljivo topotali Percyjevi čistokrvni konji.

In na stopnicah, prav v trenutku, ko se je poslovila od svojih spremjevalcev, se je pojavil lisičji Chauvelin. Počasi je stopal in si mel suhe, dolge roke.

Zagoneten izraz je ležal na njegovem licu, vesel, pa obenem skrajno začuden —. In ko sta se njuna pogleda srečala, se je zlobna hudomušnost zableščala v njegovih malih očeh.

"Chauvelin," je dejala, ko se je ustavil in se globoko poklonil, "voz me čaka pred hišo. Ali smem prositi za vašo roko —?"

Vljudno in dvorljivo kakor vsikdar ji je ponudil roko in jo spremjal po stopnicah. Gneča je bila velika, gostje so se poslavljali, eni so odhajali, drugi so sloneli ob pregraji ter gledali odhajajoče odlische osebnosti, pozdravi in klisci so vršali po zraku.

"Chauvelin," mu je rekla z obupnim glasom, "povejte, kaj se je zgodilo?"

"Kaj bi se naj bilo zgodilo?" je vprašal s ponarejenim začudenjem. "Kje? Kedaj?"

"Mučite me, Chauvelin! Pomagala sem vam nočoj, — pravico imam, da zvem vse. Kaj se je zgodilo v obednici ob enih?"

Šepetaje je govorila. Upala je, da se v splošnem drenjanju in vrvenju nihče posebno ne bo zmenil za njo in za njene pogovore s francoskim odposlancem.

"Mir in pokoj je vladal v sobi, lepa gošpa! Ob tisti uri sem trdno spal v svojem kotu na divanu! In v drugem kotu je na svojem divanu smrčal gospod Percy Blakeney."

"Nihče ni prišel v obednico?"

"Nihče."

"Torej nama je izpodletelo, meni in — vam?"

"Morebiti."

"Ampak, Armand —!" je dejala proseče.

"Ah Armand —! Njegova usoda visi na niti. Prosite Boga, da se tista nit ne utrga!"

Chauvelin —, vse sem storila za vas — pošteno in zvesto —. Spomnjajte se —!"

"Spominjam se svoje oblube, lepa gošpa!" je odgovoril mirno. "Tisti dan, ko se srečava z "Dušico" na francoskih tleh, bo Armand Just varen v naročju svoje ljubljene sestrice —."

"To pomeni, da bo prišla kri poštenega, plemenitega človeka nad mojo glavo!" je vzdihnila in se stresla.

"Njegova kri — ali pa kri vašega brata. Upajte, kakor tudi jaz upam, da bo skrivnosti Anglež danes odpotoval v Calais!"

"Jaz upam le eno."

"In sicer?"

"To, da vas bo satan, vaš mojster, uporabil kje druge, preden solnce danes vziude —."

"Jako laskavo zame, državljanca!"

Za trenutek se je ustavila, pogledala mu je v obraz, da bi prodrla v misli, ki so se skrivala za to suho, lisičjo krinko. Pa Chauvelin je bil miren, vljuden, skrivosten, nepredirem. Niti najmanja poteza na njegovem obrazu ni izdala ubogi, izmučeni ženi, ali naj se boji, ali naj upa —.

Spodaj v veži so jo obdali njeni častivci. Gospa Blakeney ni nikdar stopila v svoj voz, pa da se ne bi zbirale pri vratih trume njenih oboževalcev in se klanjale njeni mameči lepoti.

Preden je stopila v kočijo, je še enkrat ponudila svojo nežno roko Chauvelinu, s tisto ljubko kretnjo otroške zaupljivosti, ki ji je bila tako posebno lastna.

Z dovršeno dvorljivostjo se je sklonil nad belo ročico in poljubil drobne prste.

"Prosrite Boga, da se tista nit ne utrga —!" je dejal in zagoneten smehljaj mu je igral krog tenkih usten.

Stopil je na stran in njegov lisičji obraz je utoril v množici časticev in oboževalcev, ki so hoteli, da še ujamejo kak zadnji pogled na dražestno kraljico lepote.

XV.

LJUBEZEN IN PONOS.

V brzem diru so hiteli plemeniti Percyjevi čistokrvneži po gladki cesti proti Richmondu. Pot ni bila dolga, uro ali kaj, če so bili dirkači in jim je Percy pustil vajeti.

Lepa mesečna noč je bila. Rahel vetrč je hladil Margareti razpaljena lica. Ob cesti se je vila reka kakor srebrna kača in se lesketala v bledih žarkih meseca. Senke košatih hrastov so padale tu pa tam na cesto, včasi je zavila kočija v temen gozdic, pa spet planila v mesečno svetlubo.

Kako je ljubila Margaretu take vožnje v hladnem nočnem zraku po dolgih, utrudljivih plesih in pojedinah v Londonu! Kako je bila hvaležna Percyju, da jo je potakih večerih povedel v sveži, duheteči Richmond, mesto da bi jo silil prenočiti v zatohlih londonskih stanovanjih! Tudi Percy, to je vedela, je strastno ljubil nočne vožnje, saj je ljubil konje in je bil izvrsten, izkušen vozač.

Danes posebno se je zdelo, da mu, sam vrag tiči v prstih. Kakor na perutih, tako je hitel voz po jasni noči. Percy je molčal, trdo predse je strelil in vajeti so mu nalahno visele v finih belih rokah.

Kradoma je pogledala Margaretu po njem, drugega ni videla ko njegov lepi profil in dremavo oko, ki so ga napol pokrival težke trepalnice.

Čudno resnoben je bil danes njegov obraz. Spominjal jo je tistih srečnih dni, ko jo je oboževal, tistih dni, ko še ni bil sedanji zaspani, leni, izživelni gizdalni, ki se ni brigal za drugo ko za karte in pojedine in najnovejše kroje.

(Dalje prihodnjič)

SIRITE AMER. SLOVENCA

POMAGAJ! DELAJ! ZIDAJ!

To je geslo akcije za novi list-mesečnik

Še nikdar ni bila potreba za jačenje in širjenje katoliškega tiska med ljudmi, kakor je v sedanjih časih. Še nikdar niso nasprotniki bruhali iz sebe toliko napadov in udarov proti krščanstvu in njega nazornom, kakor v sedanji dobi. Protiverska fronta je aktivna noč in dan in ne prestane preži, kje bomo popustili katoličani, da udre v naše vrste in da osvoji ljudska srca in v njih uniči ljubezen do Boga in vsega kar je katoliškega. Zato moramo biti katoličani ne prestano na straži. Naš najboljši stražar je naš lastni katoliški tisk, kolikor ga imamo. Potrebujemo pa še močnejši tisk. Obenem pa list, ki naj skuša zbrati in ohraniti našemu narodu v spomin zgodovino slovenskih pionirjev v Ameriki in zgodovino slovenskega naroda vobče v tej zemlji. Vse to tvori potrebo, da katoliški Slovenci poklicemo v življenje še en list — mesečnik, kateri naj bi posvečen namemu, ki smo ga zgoraj navedli. Iz tega razloga je razpisana posebna kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika. Ustanovnina je \$3.00 in enoletna naročnina pa \$2.00. Skupaj \$5.00.

K ustanovnini se posebno vabi vsa slovenska katoliška društva, da pristopijo in postanejo člani ustanovniki novega lista. Vzemite pri vseh katoliških društvenih na Vaši prvi seji to stvar na znanje in v pretres.

Vabi se tudi vse slovenske družine in vse posameznike, da pristopijo k tej akciji in postanejo ustanovniki in naročniki novega lista.

Za prijavo k tej akciji se poslužite kar spodaj navedenega kupona, katerega izpolnite in pošljite na Upravo "Amer. Slovence." — Storite pa to čimprej. Kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika se zaključi z DNEM 1. OKTOBRA 1937. Za slučaj, da se z listom ne prične, dobri vsak, vsak cent, ki ga prispeva v ta namen povrnjen nazaj.

Ne odlašajte, ampak še danes izpolnite spodnji kupon in se prijavite kot ustanovnik in naročnik predlaganega novega lista — mesečnika.

KUPON

UPRAVA "AMER. SLOVENCE",
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

Cenjeni: — S tem vam pošiljam sveto \$....., s katero se prijavljam kot ustanovnik ali naročnik novega lista — mesečnika, zakar prosim, da mi pošljete tozavedenje potrdilo. To pošljite s tem pridržkom, da mi list ne začne izhajati, da mi to poslano sveto vrnete. Ko list začne izhajati, mi ga pošljite na sledeči spodnji naslov:

Ime .....
Naslov .....
Mesto ..... Država .....

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in počno. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, poklicite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

Posebna razprodaja knjig

SAMO ZA MESEC DNI, DO 6. SEPTEMBRA 1937.

Ali dokler traja zaloga.

Tekom tega časa, nudimo ljubiteljem dobrih in lepih knjig naslednjo zbirko v razprodajo:

1. "OB SREBRNEM STUDENCU" zanimiva povest..... 50c
2. "OD SRCA DO SRCA", interesantna knjiga..... 25c
3. "NA NOGE V SVETI BOJ", spisal pokojni ljubljanski škof Dr. A. B. Jeglič .....
4. "ZA DOMAČIM OGNIJIŠČEM", poučna knjiga..... 25c
5. "VRTEC", zelo priročna za mladino..... 75c
6. "MALI ŽEPNI ANGLEŠKI BESEDNJAK"..... 30c

Skupna vrednost..... \$2.40

Tekom te razprodaje do 6. septembra 1937, damo vso navedeno zbirko za **\$1.25**

Pišite po to zbirko knjig takoj, dokler zaloga ne poide. Načelo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Ali jo ima on?

Resnico o Španiji namreč, ali ima člankar v Prosveti. Saj postavlja se tako, kakor bi jo imel in skorda on edini. Papež laže, cerkev laže, klerikalci lažejo, fašisti lažejo, katoliki lažejo... to kar frči po zraku. Priznam, da je posebno pri vojnem težju težju najti, kje in kaj je resnica. Če je to resnica, kar trdi naši klerikalci v Ameriki in starem kraju, če je resnica, da so katoličani Baskičani same "drde zverjeni", ki so sami uničili Guernico in sami opustošili Bilbao in sploh izvršili vse grozodejstva nad lastnimi rojaki, tedaj morajo klerikalci pojasniti, koliko je moralna moralna in kulturna vzgoja katoliške cerkve, ki je najgršje zveri!"

Tu smo glede "laži" na zibbu, ki se umakne, kamor stopeš. Bolj na realnih teh smeti, člankar piše: "Če je to resnica, kar trdi naši klerikalci v Ameriki in starem kraju, če je resnica, da so katoličani Baskičani same "drde zverjeni", ki so sami uničili Guernico in sami opustošili Bilbao in sploh izvršili vse grozodejstva nad lastnimi rojaki, tedaj morajo klerikalci pojasniti, koliko je moralna moralna in kulturna vzgoja katoliške cerkve, ki je najgršje zveri!" Tu bi šlo za vrednost moralne in kulturne vzgoje, ki je naredila Baski in Španci za najgršje zveri. Ali smem trdit, da "vse zgleda", kar bi člankar šlo bolj za — vzgojo, ne toliko za — resnico o Španiji? Tako, ali tako. Spet smo na isti kočljivi točki človeškega svobodnega odločevanja, ki je svede koga ne prime, ni kultura krije, sam je krije. Prav vsak bi rad zval krije v odgovornost na — vzgojo, ko se je le sam odtegnil obveznosti te vzgoje. Naj se gospoda na Lawndalu pogleda v špelj, ni treba pokazovati na baškiške in španske zverine.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec
Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,